

'IK HUIL NIET HEEL SNEL, MAAR ALS EEN KIND HET SLECHT HEEFT, DAN VOEL IK ME ONTZETTEND MACHTELOOS'

Gouden resultaten van Liliane Fonds

Samuel Nii Ayithey Bulley moet van Monique Velzeboer en Erma Rotteveel naar de kapper. Hij heeft een prachtige kop om aan de zijkant het Ghanese adinkrateken voor onbevreesdheid in te scheren. Maar bij welke barbier we in Haatso - een uitgestrekte buitenwijk van Accra - ook aankloppen, een goede tondeuze voor deze precisieklus heeft niemand.

zes jaar op rij een kalender met portretten van Liliane Fonds kinderen. Dit keer zijn de twee vriendinnen voor 2009 met een klein reisgezelschap twee weken te gast bij Sister Margaret Mary Ntrakwah en haar collega's van het Liliane Fonds in Ghana. Elke ochtend weer verzamelen zich trotse ouders met hun kinderen op de carport bij het kantoor. Op hun paasbest gekleed wachten ze geduldig op hun beurt. Gouden resultaten van het Liliane Fonds is het thema dat Monique en Erma voor deze reis hebben gekozen.

Aangrijpende fotosessies van Monique Velzeboer in Ghana

keien en oneffenheden. Voor de deur ligt een drempel van dertig centimeter. Geen water, geen toiletvoorzieningen. Een dun matje dat elke avond als bed op de vloer wordt gelegd. En dan is er dat leger-tje onverschillige volwassen familieleden dat Naomi alleen met tegenzin een handje helpt. Daar heeft ze geen zak aan. Erma: „Ik hoop zo dat dit nog goed komt. Wat een verschil met de andere families die we zagen. Die gaven om hun kinderen.” Reizen in Afrika betekent voor Monique zelf dat ze haar zelfstandigheid moet inleveren. Dat is een behoorlijke omschakeling, vergeleken met haar leven in Nederland. Er is praktisch geen huis of ander gebouw in Ghana te vinden waar je met een rolstoel zonder hulp naar binnen kunt. Waar het reisgezelschap ook uit de auto stapt, de fotografe moet wachten tot ze hulp krijgt. Haar broer Alex en Jan Hofstra van het Liliane Fonds zijn constant in de buurt om te assisteren. Maar ze klaagt geen moment en blijft onvermoedbaar doorgaan. Dat is razend knap, zeker als je je realiseert dat de tropische temperaturen in Ghana gevaar opleveren. Na haar ongeluk in 1993, waarbij de voormalige olympische shorttrackster een hoge dwarslaesie opliep, werken de zweetklieren niet meer. Ze moet oppassen dat ze niet oververhit raakt: sproeien met een plantenspuit, natte handdoekjes en telkens de schaduw opzoeken.

Machteloos

„Ik huil niet heel snel”, zegt Monique. „Maar als een kind het slecht heeft, dan voel ik me ontzettend machteloos.” Ze maakt dat - als ze met de fotosessies bezig is - niet mee. De ontmoetingen met de kinderen zijn vooral vrolijk. „Dan is het vaak schrikken, als je bij de huisbezoeken er achter komt, hoe de kinderen leven.” Het verhaal van Naomi Yaa, een meisje van veertien uit Nungua, grijpt het gezelschap aan. Ze heeft een dwarslaesie, net als Monique, en moet min of meer in haar eigen levensonderhoud voorzien. Ze verkoopt petroleum langs de kant van de weg en woont met vier, vijf anderen in een huisje van krap vier bij vier meter. Haar moeder is een alcoholiste, een vader ontbreekt. Naomi's voeten zijn voor de helft geamputeerd: toen mediator Osmond Annum haar vond, sleepte ze zich altijd over de grond voort, waardoor ze verschrikkelijke wonden opliep. „Mijn grootste zorgenkind”, noemt Osmond het meisje. Hij zorgde voor een rolstoel en voor medische behandeling. „Eén ding tegelijk”, zegt hij. „We zijn nu aan het bedenken, wat een goede opleiding is voor Naomi.”

Intrigerend

De kinderen van het Liliane Fonds vinden het intrigerend. Ze hebben nog nooit een Europeaan in een rolstoel gezien: die mensen zijn toch nooit ziek of gehandicapt? Voor flink wat Liliane Fonds-klantjes in Ghana geldt, dat ze waarschijnlijk geen noemenswaardige handicap hadden gehad, als ze in Nederland hadden geleefd. Mathias Torglo Tetey (11) bijvoorbeeld, kwam toen hij vijf jaar oud was ongelukkig ten val bij een potje voetbal. Hij had zijn dijbein gebroken, maar in het ziekenhuis was geen plaats, vertelt moeder Esther. „We moesten na een week weer terugkomen. Hij kreeg een grote zwelling. Toen was het te laat en moest zijn been worden geamputeerd.” Mathias vader is bouwvakker en kan goed voor het gezin - de jongen heeft nog twee broertjes - zorgen. „Maar de medische kosten zijn een probleem”, zegt Esther. Mathias is in de groei en heeft regelmatig een

Wonder

„In Nederland zou Naomi meer kunnen dan ik kan”, zegt Monique. „Ik heb een hoge dwarslaesie, bij haar zit het probleem lager. Maar hier, onder deze omstandigheden: het is een wonder dat ze nog leeft.” Ze ondervindt bij het huisbezoek hoe onmogelijk het is op deze plek in een rolstoel te kunnen functioneren. Het huis is alleen via een nauwe steeg toegankelijk, vol met hoge

De kreupele jongen blijft lachen, ondanks de inspanning die hij keer op keer moet leveren: met krukken de auto uit, over het open riool zien te komen en via trappen en treetjes naar de kappersstoel. Aan het einde van de dag heeft hij een hoofd met mistluk te probeersels. Het valt niet mee om te poseren voor de nieuwe kalender van de Monique Velzeboer Foundation. Fotografe Velzeboer vindt niet zo snel dat ze de beste foto heeft geschoten en art director Rotteveel is al even perfectionistisch. De sessies duren lang maar de modellen klagen niet. Ze vinden het schitterend dat ze nu eens in het middelpunt van de belangstelling staan. Monique en Erma maakten - samen met Libelle columnist Wieke Biesheuvel die de teksten verzorgt - al

Naomi in het ziekenhuis

Naomi Yaa is vorige week opgenomen in het ziekenhuis van Bator waar ze onder behandeling staat van de Nederlandse arts Karel Bijlsma. Ze kon daar terecht dankzij de gezamenlijke inspanningen van Osmond Annum, het Liliane Fonds, Wieke Biesheuvel en Irene Hin, een Leidse met Ghanese achtergrond. Het herstel van Naomi gaat waarschijnlijk maanden duren. Operaties zijn nodig maar eerst moet het meisje flink aansterken: ze bleek danig ondervoed en zwak. Als de wonden geheeld zijn, wordt een plekje gezocht in een revalidatiecentrum.

Mediator Osmond en Naomi Yaa.

De kinderen zijn nieuwsgierig naar de foto's van Monique Velzeboer. Foto's Monique Velzeboer Foundation

Hulp voor 1000 kinderen

Het Liliane Fonds in Ghana hielp in 2007 ruim 1000 kinderen. In het land zijn 67 mediators actief, die in dorpen en arme wijken in de stad kinderen met een handicap opsporen. Monique en Erma waren te gast bij Sister Margaret Mary Ntrakwah van de congregatie Handmaids of the Holy Child Jesus. Zij is de landelijke coördinator van het Liliane Fonds in Ghana. „Ze is een oude, maar sterke dame, die in haar werk wordt geholpen door de correspondent van het Liliane Fonds, Nicholina Agbobada, die in een on-Afrikaans hoog tempo veel werk verzet. „Ik houd niet van praten. Ik houd van resultaten”, is een gevlugelde uitspraak van Nicholina.

Voor meer informatie over het Liliane Fonds, zie www.lilianefonds.nl

nieuwe prothese nodig. Elke drie maanden moet hij zich laten meten. Het Liliane Fonds betaalt de kosten. Het liefste wat Mathias nu doet, is lezen. „Hij is een echte boekenworm”, zegt zijn moeder. „Maar ik zou graag zien dat hij dokter wordt. Kan hij ook andere mensen helpen.”

ANNET VAN AARSEN

Meer informatie over Monique Velzeboer en haar stichting is te vinden op www.monique-velzeboerfoundation.nl. Tot en met 6 mei is in Spant! in Bussum een grote overzichtstentoonstelling te zien van foto's die Monique de afgelopen jaren maakte van Liliane Fonds-kinderen.

Weer even terug in de zinderende, zorgeloze Thrillertijd

Het is het meest verkochte album allertijden. Zo'n 104 miljoen exemplaren gingen er de afgelopen 25 jaar van over de toonbank. Thriller. Van Michael Jackson. De man die we tegenwoordig alleen nog vaag kennen van zijn gebleekte huid, zijn enge neus en zijn extreme voorliefde voor dieren en kinderen. In april wordt het Jacksonjubileum in Nederland gevierd met een show die Thriller Live is gedoopt.

Hoe zou het met 'm zijn, daar in Bahrein? We weten dat-ie op 29 augustus vijftig wordt. In alle eenzaamheid? Of kloppen de vage verhalen dat hij binnenkort weer een podium beklimt, al dan niet met zijn broertjes uit The Jackson Five. Platenmaatschappij Sony/BMG kan er niks zinnigs over zeggen, want Michael is daar al jaren niet meer onder contract. „We kennen het gerucht dat hij weer gaat zingen in de

Grote show als eerbetoon aan Michael Jackson

O2 Arena in Londen, maar meer ook niet”, zegt woordvoester Sandra Bulthuis eerlijk. „Omdat hij alles in eigen beheer doet, kunnen we ook niet nagaan wat er klopt van speculaties dat hij dit jaar met een nieuwe cd op de markt komt.” 'Michael Jacksons 25th Anniversary of Thriller' ligt sinds deze week in de winkels. Hij bevat naast de originele tracks ook zes remixes met medewerking van Kanye West, Fergie, Akon en Will.I.Am, een niet eerder uitgebracht nummer uit de originele opnames en een dvd met clips.

Eind 1982 kwam het baanbrekende album uit. 'The Girl Is Mine' een duet met oud Beatle Paul McCartney, was de eerste hitsingle. Daarna volgde 'Billie Jean'. Omdat muzikzender MTV een jaar eerder was begonnen met uitzenden, besloot de platenmaatschappij flink te investeren in de begeleidende videoclip. Het werkte. De spectaculaire filmpjes, in combinatie met Jacksons opzienbarende danscapriolen, zorgden ervoor dat de verkoopcijfers alle verwachtingen aan stukken schoten. Michael introduceerde de Moonwalk aan de buitenwereld. Deze beweging, waarbij het lijkt alsof iemand vooruit loopt, maar in feite achteruit loopt werd een visitekaartje. Net als de clip rond titelnummer 'Thriller', waarin hij in een weerwolf verandert en, bijgestaan door een leger elastische zombies, een angstaanjagende jacht inzet op zijn alter ego met vriendinnetje. Thriller brak records. Twee jaar onafgebroken in de Amerikaanse hitparades. Zeven Grammy-Awards, acht American Music Awards en drie MTV Awards. Jackson zou het succes niet meer overtreffen. Tussen verschillende wereldtours door gleed hij langzaam weg in zijn eigen thriller, die tot de dag van vandaag voortduurt. Het begon onschuldig en weldadig met teruglopende verkoopcijfers bij iedere vervolgc-d maar verergerde met zijn metamorfose tot wereldvreemde zonderling. De media smulden ervan. Jackson op Neverland, een grotesk landgoed bij Los Angeles, met diertuin en kermis. Een lama en chimpansee Bubbles behoren tot zijn vriendenkring. Peter Pan is zijn lievelingsboek. Hij kocht voor 47,5 miljoen dollar de ATV Music Catalogus, met alle songs van de Beatles

(tot woede van Paul McCartney). De mediahype sloeg genadeloos door. Greep: zijn vermeende liefdesrelaties met onder anderen Diana Ross. Een groep Jehovahs Getuigen die hem ziet als de Messias; hij slaapt in een zuurstoftent om veroudering tegen te gaan en draagt handschoenen en stofkapjes op straat.

Oprah

Zijn handelsnaam 'King of Pop' verdampte en maakte plaats voor 'Wacko Jacko'. Een inmiddels legendarisch interview door Oprah Winfrey, over de losse handen van vader Joe, zijn pigmentziekte en de zieke kinderen die hij uitnodigt in zijn pretpark, moet de schade herstellen. De aandoenlijke indruk die hij achterlaat, wordt tenietgedaan als hij een half jaar later wordt beschuldigd van ontuchtige handelingen met de 13-jarige Jordan Chandler. Hij voorkomt een proces door de geëiste schadevergoeding van 20 miljoen dollar te betalen. De zanger is weer wereldnieuws als hij in 1994 trouwt met Lisa Marie Presley. Even. Ook het huwelijk met verpleegster Debbie Rowe in 1996 is van korte duur. Ze geeft hem wel twee kinderen: zoon Prince Michael en dochter Paris. In 2002 en 2003 wordt Jackson gevolgd door de Britse journaliste Martin Bashir voor de documentaire 'Living with Michael Jackson'. Daarin zegt hij er geen kwaad in te zien het bed te delen met kinderen. Als er een aangifte binnenkomt van Gavin A., een 13-jarige jongen, keert een leger van zeventig rechercheurs Neverland binnenste buiten. Een surrealistisch rechtbankircus volgt. Dagelijks wordt er wereldwijd over bericht.

Dubbelrol voor Michael Jackson in zijn Thrillerclip, een kwarteeuw geleden.

Foto's Sony BMG Music

In 2005 volgt vrijspraak. Kapot verhuist hij naar de oliestaat Bahrein.

Thriller Live

En nu is hij dus bijna 50, zit 45 jaar in het vak en leverde 25 jaar terug zijn levenswerk af. Drie mijlpalen, gevierd met Thriller Live, de grote muziekshow met hits van Michael en The Jackson 5. In Nederland te zien in de IJsselhallen Zwolle (22 en 23 april) en in de Heineken Music Hall Amsterdam (24 tot en met 27 april). Maar liefst 35 zangers, dansers, een gospelkoor en live band

vermaken het publiek ruim twee uur. „De bekende clips als Smooth Criminal, Billy Jean en Thriller worden nagezongen- en gedanst, terwijl de originelen op de achtergrond worden geprojecteerd”, zegt Marieke de Wildt van bureau Sold Out, die de show naar Nederland heeft gehaald. „Alle muzikale fases waar Michael is doorgegaan komen aan bod. Hij wordt tijdens de show door vijf acteurs uitgebeeld, die ieder hun eigen specialiteit hebben aangeleerd. Kun je nagaan hoe veelzijdig hij is.” Verantwoordelijk voor de choreo-

grafie is LaVelle Smith, die zijn sporen verdiende tijdens Jacksons World History Tour. Te horen zijn onder meer ex-Shalamar zanger Jeffrey Daniel en Zoe Birkett, finalist van de Britse editie van Idols. Als publieksliedje wordt de 14-jarige Dominic Smith getipt, in de show onder meer te horen met een versie van Jacksons tranentrekker Ben.

GERARD VAN ENGELEN
www.thriller-live.nl
www.ticket-service.nl
www.michaeljackson.com